

Կը պատմուի թէ Հոռոմայեցի «անա-
չառ» դատաւոր մը, Բրուտոս, մարդկային
օրէնքներու զանցառութեան համար, ի զօ-
րու եղող ժամանակաւոր օրէնքի մը մէկ
տրամադրութեան համաձայն, կախաղանի
պատիժով մահուան դատապարտեց իր խել
զաւակները. կարելի է ուրեմն երեւելայի
թէ՝ ինչ պիտի ըլլայ յաւիտենական Ար-
դարին դատաւճիւր անոնց համար, որ զի-
տակցաբար զանց կ'առնեն Սիրոյ Օրէնքը,
որ կ'ուրանան աշխարհին եղած մեծագոյն
Շնորհքը, որ հեռու կը փախչին բացարձակ
ձշմարտութենէն:

Եթէ մարդկային օրէնքները կը գոր-
ծադրենք չարիքէ խոյս տալու համար մի-
այն, զի երկրաւոր օրէնքը չի վարձատրեր,
նէրելի՞ է որ թերանանք զմեզ ոչ միայն
զենեան հուրէն փրկող՝ այլ յաւիտենական
կեանքի երկնային բարիքներն ապահովող
Օրէնքին գործադրութեան մէջ:

ԶԳՕՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ԽՈՐՀՈՒՐԳ ԵՒ ԽՕՍԳ

Ասկեւ ճշմարիտ գեղեցկութիւն Աստուծակ
կու գայ եւ Անոր կը վերադառնայ:

*

Անկի դիւրին եւ ամենեւին բառ մ'իսկ չար-
տասանել, քան թէ պիտի եղածին սեղի բառեր
չխօսիլ:

*

Չափազանց հեշտ կեանքը մեծագոյն չարիքի
մըն եւ որ կրնայ պատահիլ երեսաստուրի մը:

*

Քաջը ապրում Աւետարանն է, եւ Աւե-
տարանը՝ քաղաքում Քաջը:

*

Բնութիւնն աստուծային վայելչութեան
արտաքին զանն է:

*

Անաստուծը ամեն քան կը տեսնէ քնու-
րեան մեջ քացի Անկի՝ առանց որուն քան մը
պիտի չլինէր:

*

Սակարկի իմաստասիրութիւնը կը հետաքննէ
մարդը կրօնիկն, իսկ շատը անոր կ'առաջնորդէ:

ԱՆՔԵՂՈՒՄԵ ԿԱՅՐԵՐ

Վ Ա Ն Ա Գ Ն

«Եթէ Բագինները իրենց տեղերուն
վրայ կործանելէ յետոյ՝ Լուսաւորիչ Կեսա-
րիա մեկնեցաւ, ընդհանուր Հայոց եպիս-
կոպոս ձեռնադրուելու համար, ինչպէս կը
պատմէ Ագաթանգեղոս: Ի դարձին՝ տեղե-
կացաւ որ Տարօնոյ Աշտիշատի մէջ տա-
կաւին կանգուն կը մնար Վանկեփանեան կոչ-
ուած բազմահարուստ մահաւոր, Քարքէ
լերան անարին մօտ, Եփրատի (Արածանի)
վրայ, «որ հանդէպ հայի ի մեծ լեռանն
Տաւրոսի (*): Այդ մահաւոր երեք բագին-
ներ ունէր, տեսակ մը երեքոյնեան (triade)
պաշտամունքի ձեւացումով. անոնցմէ մէկը
նուիրուած էր Վահագնի, իսկ միւսները
Անահիտի եւ Աստղիկի բագիններն էին:
Լուսաւորիչ Կեսարիայէն իր հետ բերած
սրբոց նշխարները (Յովհ. Մկրտչի եւ Աթա-
նագինէս Հայրապետի) մօտաւոր ձորակի
մը մէջ հանգչեցնելու համար՝ մէկ կողմէն
հրամայեց մատուց մը շինել եւ միւս կող-
մէ «մըճօք տապալել զշինուածս բազ-
նացն»: Դեռերը հոս ալ իրենց խաղը կը
խաղան, այս անգամ մահաւորին դուռը
ծածկելով յարձակողներու աչքէն, բայց
վերջապէս կը յաղթահարուին, եւ «կոտո-
րեցան մարդիկ պաշտաման քրմութեանն
որ ի տեղով անդ էին» (Ագաթանգեղոս):

Վանկեփանեան մահաւորի պաշտօնը իբրեւ
ուրբնոյ (**), կը նշանակէ պատմիչը, ան-

(*) Փառսոս ալ կը գրէ. «սարաբաճը մեհենա-
սեղին Հերակլէայ (= Վանագին), որ կայ դէմ յան-
դիման լեռին մեծի՝ որում Յուլն (Տաւրոս) անուա-
նեայ կարգան» (Պատմ. Գ. Ժդ.):

(**) Վանագին երէ յիշատակուեան կարգիննա-
մածայն ուրբնոյ չնկատեմ, ինչպէս Կենթադրէ
Carrère, անեղի չըլլայ քերես իբրեւ Օրծօն հա-
մարէլ զայն, 7 մայրակ-աստուծութիւններէն զան դիւր
մը քալով իրեն: «Diese épitax und óγδοός finden
sich auch in den orphischen Ideen» (Abraxas, 46):
— Վանագին ուրբնոյ կոչումը կրնայ մեկնուիլ նաեւ
իբրեւ բարձրագոյն կամ գերագոյն բան միւս եօթը
դիւրեր: Փիւնիկեցոց մէջ ալ «Եւմոն»՝ որ 7 կա-
րիներուն բազումն էր՝ կը համարուէր մեծագոյնը ա-
նունց մէջ, եւ իր անունը կը բարգմանուէր ուրբնոյ
Եւմոն կը կրէր իր վրայ օձեր՝ որոնք խորհրդանշաններ